

тоді як фільм додає глибини завдяки візуальній деталізації та створенню особливої атмосфери.

Екранізація дозволяє краще зрозуміти внутрішній світ Реншоу через його дії, хоча втрачає частину інтимності, притаманної літературному тексту. Візуальні ефекти та акцент на рутинності власної роботи підсилюють символізм покарання, яке його наздоганяє. У результаті обидва твори висвітлюють спільну ідею різними шляхами, пропонуючи читачеві та глядачеві унікальні перспективи, які взаємно збагачують загальне сприйняття історії.

Л. Осипова

**«ДРАКУЛА»: РОМАН БРЕМА СТОКЕРА
ТА КІНОПРОЄКЦІЯ ТОДА БРОУНІНГА**

L. Osypova

**“DRACULA”: BRAM STOKER’S NOVEL
AND TOD BROWNING’S MOVIE PROJECTION**

Роман ірландського письменника Брема Стокера «Дракула» (1897) вважається класикою готичної літератури, а його головний герой — архетипом вампіра. Трансільванський граф Дракула, придбавши невелике абатство в Англії, починає полювати на людей: висмоктує кров своїх жертв і перетворює деяких із них на вампірів. Протистояти йому береться професор Ван Гелсінг, який разом зі своїми однодумцями змушує графа повернутися до рідного краю, де його знищують разом із примарними сестрами. Роман має численні адаптації, інтерпретації та продовження — як літературні, так і театральні, кінематографічні, архітектурні, анімаційні тощо.

Екранізації роману, які почалися ще у 1921 р. й тривають донині, охоплюють період понад століття. Одним із найвідоміших творів у цьому ряду стала перша звукова кіноадаптація «Дракули» (1931), створена американським режисером Тодом Броунінгом. Утім, через обмеженість фінансування сценарій фільму був заснований не на романі, а на однойменній п’єсі ірландського драматурга Гамільтона Діна (1924) та її бродвейській адаптації американського письменника Джона Балдерстона (1927). Головну роль у бродвейській постановці та фільмі майстерно виконав американський актор угорського походження Бела Лутоші. Хоча кінематографічна версія Броунінга здобула широку популярність, вона містить чимало розбіжностей із літературним оригіналом.

З оригінальної зовнішності Дракули до фільму потрапили (риси подано за українськими виданнями):

- обличчя — надто вольове, енергійне, оригінальне, непересічне, надзвичайно бліде;
- чоло — благородне, гордовите, високе;
- волосся — густе, рідке на скронях;
- вуста — владні, доволі жорсткі;
- вуха — білі, сильно загострені вгорі.

Проте залишились в романі:

- ніс — тонкий, орлиний, із високим переніссям;
- ніздрі — особливо широкі, нетипові, дивної форми;

- брови — надзвичайно густі, кушисті, зрощені на перенісці;
- вуса — пишні, важкі, густі;
- губи — яскраво червоні, надзвичайно повнокровні;
- зуби — білі, неймовірно гострі, виступають з-за губ;
- ікла — довгі, гострі.

Люсі Вестенра, один з ключових персонажів роману, у кіноадаптації відіграє менш помітну роль. З трьох її шанувальників — доктора Сьюарда, Артура Голмвуда та містера Квінсі Моріса — у фільмі залишили лише Сьюарда, тоді як інші персонажі повністю вилучені з сюжету. Після першого укусу Дракули Люсі у стрічці помирає, хоча в романі вона починає страждати сновидством і ходити уві сні. Щоночі Дракула поступово висмоктує з неї кров, що зрештою призводить до її смерті. Але після поховання Люсі сама перетворюється на вампіра та нападає на дітей, доки її серце не пронизує дерев'яним кілком колишній наречений Артур.

Щоб перетворитися на вампіра, потрібно випити кров іншого вампіра. Дракула робить собі надріз на грудях і пропонує Міні Мюррей скуштувати його кров. Утім, цей епізод відсутній у фільмі, де героїня носить інше прізвисьце — Сьюард, адже стає донькою лікаря.

Фінальний епізод в адаптації також зазнає суттєвих змін. В оригінальній історії події завершуються там, де все почалося — у Трансильванії, куди втікає Дракула. Тут його наздоганяє група професора Ван Гелсінга, і «тіло графа розсипалося на порох і зникло» від одночасного удару ножів Джонатана Гаркера та Квінсі Моріса в горло і серце. У кіноверсії ж його смерть відбувається в Англії: професор убиває вампіра, встромивши в його серце дерев'яний кілок, зроблений із кришки графової труни.

Інші зміни екранного образу головного героя:

- додано смертельну вразливість до денного світла (у романі він міг спокійно пересуватися вдень);
- можливість перетворюватися як на вовка, так і на кажана обмежена останнім;
- жодного разу не показано ні як Дракула кусає жертву, ні його ікла;
- відсутній ефект омолодження після висмоктування крові;
- проігнорована здатність пересуватися по стінах;
- відсутнє кліпання очима («граф блимнув очима з якоюсь демонічною люттю»).

Подвійна (роман — п'єса — фільм) або навіть потрійна (роман — англійська п'єса — американська театральна адаптація — фільм) адаптація Тода Броунінга роману Брема Стокера сприймається як дуже стисла кінопроекція оригіналу. Водночас стрічка вдало передає атмосферу, ідею та дух першоджерела, а образ головного героя відтворено з особливою виразністю. Саме тому цей фільм слушно вважають засновником кінематографічного жанру жахів.

М. Панасюк

ФЕМІНІТИВИ В СУЧАСНОМУ МОВНОМУ ДИСКУРСІ

M. Panasiuk

FEMINITIVES IN MODERN LINGUISTIC DISCOURSE

У межах тематики секційного засідання пропонується обговорити питання узаконення фемінітивів у новій версії «Українського правопису».

Добре відомо, що фемінітиви — це слова жіночого роду, які є відповідниками чоловічих назв, переважно пов'язаних із професіями, видами діяльності чи